

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum prophetia creuerit per temporis processum? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

de sanctis qui sunt modo in patria. Nec obstat quod arte demonum hoc dicitur factum: quia etsi demones animam alicuius sancti evocare non possunt, neque cogere ad aliquid agendum, potest tamen hoc fieri diuina virtute: ut dum demon consulitur, ipse deus per suum nuntium veritatem enuntiet. Sicut per Iliam veritatem respondit nuntijs Regis qui miseratur ad consulendum Deum Accaron, ut habetur 4. Reg. 1. Quamvis etiam dici possit, quod non loquitur anima Samuelis, sed demon ex persona eius loquitur quem sapiens Samuelem nominat; & eius praesumptionem propheticam, secundum opinionem Saul & assistantium, qui ita opinabantur.

ARTIC. VI.

Utrum gradus prophetia varientur secundum temporis processum?

833
2. q. 57. a.
5. ad 3.
Et. ve. q.
12. a. 14.
ad 1.
* q. 173.
a. 4. ad 2.
7. ho. 16.
in Exec.
a. med.

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod gradus prophetia varientur secundum temporis processum. Prophetia enim ordinatur ad cognitionem futurorum, ut ex dictis patet*. Sed sicut dicitur per successiones temporum creuit diuina cognitio augmentum. Ergo & gradus prophetia secundum processum temporis debent distingu.

¶ 2. Præterea, Reuelatio prophetica fit per diuinam allocutionem ad hominem. A prophetis autem ea quæ sunt eis reuelata, denuntiantur verbo & scripto. Dicitur enim 1. Reg. 3. quod ante Samuelem sermo Domini erat pretiosus, id est, rarus, qui tamen postea ad multos factus est. Similiter etiam non inueniuntur libri prophetarum esse scripti ante tempus Isaie, cui dictum est, Scribe tibi librum grandem, & scribe in eo stylo hominis, ut patet Isai. 8. Post quod tempus plures prophetas suas prophetias conscripserunt. Ergo videtur quod secundum processum temporum profecerit prophetia gradus.

¶ 3. Præterea, Dominus dicit Matth. 11. Lex & prophetia, vique ad Ioannem prophetarum.

modum
Christi
prophet
tribus
stemum
solis ei
secundum
gradus
SED
prophet
phetas p
cie secur
RES
est*, pro
civitate,
de instru
namur: se
veritate
nostra in
in vera
cedentem
do in my
Ioan. 14.
de proph
dem Dei
porum di
sub gratia
prophetia
dem Dei
dum illu
gnari. C
& Isaac.
tica de h
tus quan
um solun
sibi totum
Eius. 6.
liber, in
Sec. 6.

modum autem fuit donum prophetiæ in discipulis Christi multo excellentius, quam fuerit in antiquis prophetis: secundum illud ad Ephes. 3. Alijs generatibus non est agnitus filius hominum, scilicet mysterium Christi, licet nunc reuelatum est sanctis Apostolis eius, & prophetis in spiritu. Ergo videtur quod secundum processum temporis creuerit prophetiæ gradus.

SED contra est, quia Moyses fuit excellentissimus prophetarum, vt dictum est*: qui tamen alios prophetas præcessit. Ergo gradus prophetiæ non proficit secundum temporis processum.

a. 4. et 5.
prac.

RESPONDEO dicendum, quod sicut dictum est*, prophetia ordinatur ad cognitionem diuinæ veritatis, per cuius contemplationem non solum in fide instruimur, sed etiam in nostris operibus gubernamur: secundum illud Psal. 42. Emitte lucem tuam & veritatem tuam, ipsa me deduxerunt. Fides autem nostra in duobus principaliter consistit. Primo quidem, in vera Dei cognitione, secundum illud Hebr. 11. Accedentem ad Deum oportet credere quia est. Secundo, in mysterio incarnationis Christi, secundum illud Ioan. 14. Creditis in Deum, & in me credite. Si ergo de prophetia loquamur, in quantum ordinatur ad fidem Deitatis, sic quidem creuit secundum tres temporum distinctiones, scilicet ante legem, sub lege, & sub gratia. Nam ante legem Abraham, & alij patres prophetice sunt instructi de his quæ pertinent ad fidem Deitatis. Vnde & prophetæ nominantur, secundum illud Psal. 104. In prophetis meis nolite malignari. Quod specialiter dicitur, propter Abraham & Isaac. Sub lege autem facta est reuelatio prophetica de his quæ pertinent ad fidem Deitatis, excellentius quam ante: quia iam oportebat circa hoc instrui non solum speciales personas, aut quasdam familias, sed totum populum. Vnde Dominus dicit Moyli, Exod. 6. Ego Dominus qui apparui Abraham, Isaac, & Iacob, in Deo omnipotente, & nomen meum Adonai.

a. 2. 3. &
4. & 9.
172. a. 4.

Sec. Sec. Vol. iij.

K k nai

nai non indicaui eis : quia scilicet præcedentes pa-
 tres fuerant instructi in fide de omnipotentia vni-
 us Dei . Sed Moyses postea plenius fuit instructus de
 simplicitate diuinæ essentia , cum dictum est ei
 Exod. tertio, Ego sum qui sum : quod quidem nomen
 significatur à Iudæis per hoc nomen Adonai , propter
 venerationem illius ineffabilis nominis . Postmodum
 verò tempore gratiæ ab ipso filio Dei reuelatum est
 mysterium Trinitatis : secundum illud Matthæi vti-
 euntes docete omnes Gentes, baptizantes eos in no-
 mine Patris & Filij & Spiritus sancti . In singulis
 statibus prima reuelatio excellentior fuit . In
 prima autem reuelatio ante legem facta est Abrahæ
 cuius tempore cæperunt homines à fide vnitatis
 deuiare, ad idololatriam declinando . Antea
 non erat necessaria talis reuelatio omnibus in
 vniuerso Dei persistentibus . Isaac vero facta est
 prior reuelatio, quasi fundata super reuelationem
 Abrahæ . Vnde dictum est ei Genes. 26. Ego sum
 Deus Abraham patris tui : & similiter ad Iacob
 dictum est Genes. 28. Ego sum Deus Abraham
 patris tui, & Deus Isaac . Et similiter in statu legis
 reuelatio facta Moysi excellentior fuit, supra
 fundatur omnis alia prophetarum reuelatio : in
 in tempore gratiæ super reuelatione facta
 de fide vnitatis & Trinitatis fundatur tota
 ecclesia : secundum illud Matthæi 16. Super
 petram, scilicet confessionis tuæ, ædificabo Ecclesiam
 meam . Quantum verò ad fidem incarnationis
 manifestum est, quod quanto fuerunt Christi
 propiniores, siue ante, siue post, vt plurimum
 de hoc instructi fuerunt . Post tamen plenius
 ante : vt Apostolus dicit ad Ephes. 3. Quoniam
 rō ad directionem humanorum actuum, prophetarum
 reuelatio diuersificata est, non secundum
 processum, sed secundum conditionem negati-
 uam, quia vt dicitur Proverbiorum vigesimonon-
 defecerit prophetia, dissipabitur populus . Et
 quod
 agend
 electio
 Ad
 intelli
 tionem
 Ad
 dicitur
 Asserit
 promiss
 Babylonia
 fuerat
 tur illa
 loquen
 turæ re
 Abrah
 defuisse
 runt, i
 Quand
 conde
 tunc co
 gentib
 regum
 quia tu
 sed pro
 prophe
 habent
 Ad
 tunc
 vique
 gio de
 dicit, p
 phetas
 Agabu
 tpi .
 de sine
 nos al
 cta ad
 quod

quolibet tempore instructi sunt homines divinitus de agendis, secundum quod erat expediens ad salutem electorum.

Ad primum ergo dicendum, quod dictum Grego. intelligendum est de tempore ante Christi incarnationem, quantum ad cognitionem huius mysterij.

Ad secundum dicendum, quod sicut * Augustinus dicit 18. de Civitate Dei; Quemadmodum regni Assyriorum primo tempore exiit Abraham, cui promissiones apertissima fierent, ita in Occidentalis Babylonis (id est, Romanæ Urbis) exordio (quæ fuerat Christus imperante venturus, in quo impleretur illa promissa) oracula prophetarum, non solum loquentium, verum etiam scribentium in tantæ rei futuræ testimonium soluerentur (scilicet promissionis Abrahæ factæ.) Cum enim propheta nunquam fere defuissent populo Israel, ex quo ibi reges esse ceperunt, in viam tantummodo eorum fuere, non Gentium. Quando autem ea scriptura prophetica manifestus condebat, quæ gentibus quandoque prodesset: tunc condebat hæc civitas, (scilicet Romana) quæ gentibus imperaret. Ideo autem maxime tempore regum oportuit prophetas in illo populo abundare: quia tunc populus non opprimebatur ab alienigenis, sed proprium regem habebat. Et ideo oportebat per prophetas cum instrui de agendis, quasi libertatem habentem.

lib. 18. c. 27 & me. 10. 5.

Ad tertium dicendum, quod propheta prænuntiantes Christi aduentum non potuerunt durare nisi usque ad Ioannem, qui presentialiter Christum digno demonstravit. Et tamen, ut post Ioannem excludat prophetas. Legimus enim in Actibus Apostolorum, & Agabum prophetasse: & quatuor virgines filias Philippi. Ioannes etiam librum propheticum conscripsit de fine Ecclesiæ; & singulis temporibus non defuerunt aliqui prophetiæ spiritum habentes, non qui ad novam doctrinam fidei depromendam, sed

Mat. 11. sup illud propheta 10. lx vs que ad 10. 10. 9.

516 QVÆST. CLXXV. ART. I.
*lib. 5. c. 26. non refert 5. de Ciuit. Dei, quod Theodosius Augustus
 procul a ad Ioannem in Aegypti eremo constitutum, quem
 prin. 10. 5 prophetandi spiritu præditum fama crebescente di-*
 dicerat, misit: & ab eo nuntium victoria certissi-
 mum accepit.

QVÆST. CLXXV.
 De Raptu, in sex articulos diuisa.

- D** E inde considerandum est de raptu.
 ¶ Et circa hoc quærentur sex.
 ¶ Primo, vtrum anima hominis rapiatur ad diuina?
 ¶ Secundo, vtrum raptus pertineat ad vim cog-
 scitiuam, vel ad appetitiuam?
 ¶ Tertio, vtrum Paulus in raptu viderit Dei glo-
 riam?
 ¶ Quarto, vtrum fuerit alienatus à sensibus?
 ¶ Quinto, vtrum fuerit totaliter anima à corpore se-
 parata in statu illo?
 ¶ Sexto, quid circa hoc sciuerit, & quid ig-
 nerit.

ARTIC. I.

834
Ver 9. 13
a. 1. et a.
2. et 9.
Et 2. Cor.
12. co. 4.
lit. c. 1.
ante me.
tom. 1.
c. 8. a me
dio illi.
¶ c. 9. no
procul a
sua.

Vtrum anima hominis rapiatur ad diuina?
 Ad primum sic proceditur. Videtur, quod anima
 hominis non rapiatur ad diuina. Diffinitur enim
 à quibusdam raptus, Ab eo quod est secundum
 in id quod est supra naturam, vi superioris
 eleuatio. Est autem secundum naturam hominis
 ad diuina eleuetur. Dicit enim * Augustin. in prin-
 cipio confess. Fecisti nos Domine, ad te, & in te
 est cor nostrum, donec requiescat in te. Non ergo
 minis anima rapiatur ad diuina.
 ¶ Præterea, Dionysius dicit * 8 cap. de diuinis
 quod iustitia Dei in hoc attenditur, quod carnis
 rebus distribuit secundum suum modum & dignitatem.
 Sed quod aliquis eleuetur supra id quod est secundum
 naturam, non pertinet ad modum hominis, vel digni-
 tatem. Ergo videtur quod non rapiatur mens hominis
 à Deo in diuina.

¶ 3. Præ-